

Kuulumisia Ex Libris System -ja FinSMUG-seminaareista

Ex Libris järjesti toukokuun puolivälissä Saksassa seminaarin ([Ex Libris System Seminar, May 13-16, 2007](#)), jossa oli asiaa Nellin käyttämistä MetaLib- ja SFX -ohjelmistoista. Seminaarissa oli myös kaksi täyttä päivää esityksiä elektronisten aineistojen hallintajärjestelmästä Verdestä. MetaLib- ja SFX-esitykset eivät sisältäneet juurikaan mitään uutta.

OpenURLista pidetty esitys tarjosi vahvat syyt sen suosimiseen ja uutena asiana oli verkkosivuihin upotetut metatiedot: [COinS](#) (ContextObjects in Spans). Sitä käyttäen perinteisen viitteen tiedot voidaan tallentaa verkkosivun näkymättömään osaan OpenURL-syntaksia käyttäen. Selaimen

laajennos rakentaa näkyville OpenURL-linkin, joka vie aina oman instituution linkittäjään. Etuna DOI-tunnisteseen on sopivan kopion löytyminen (lukuoikeudet). Hankaluutena on tietenkin selaimen vaatima laajennos, mutta keskitetysti hallitussa ATK-ympäristössä käyttäjiä ei tarvitse vaivata ja esimerkiksi Manchesterin yliopistossa koneisiin asennetaan COinS-laajennos FireFox-selaimen mukana.

Ajankohtaisista SFX-asioista sai selville, että kesäkuun alkupuolella tuleva päivitys sisältää uudistetun ja vauhdikkaamman AZ-listan eli Nellin lehtivalinnan. Sivunavigaatiossa numerot tullaan korvaamaan aakkosilla ja kategoriavalintaan ilmestyy MetaLibin tyyliin "kaikki alakategoriat". Näkyvin uudistus on neljänneksi välilehdeksi tuleva Citation linker, jolla voidaan pyytää SFX:ltä suoraan tiettyä lehden numeroa.

Ennen Verde ERM-järjestelmän esityksiä kerrottiin SFX:n ja [Verden](#) yhteistoiminnasta. Verdessä e-tuotteisiin tehdyt muutokset, kuten aktivoinnit ja saatavuustiedot synkronoidaan eräajoilla SFX:n kanssa. Verdestä pääsee tarvittaessa syvälinkillä SFX-hallintaliittymään muuttamaan e-lehden SFX:lle ominaisia tietoja. Asiakkaiden SFX-palveluvalikkoon saadaan Verdestä näkyviin tieto palvelun statuksesta (onko palvelu väliaikaisesti poissa käytöstä) sekä lisenssitiedot.

Verde-esityksistä sai käsityksen hyvin suunnitellusta systeemistä, joka toteuttaa onnistuneesti DLF:n ([Digital Library Federation](#)) määrittelemiä ERM-vaatimuksia. Avoimena systeeminä ja teknisesti se on myös selvästi nykyaikaisempi kuin esimerkiksi MetaLib, joten tuotteella on hyvät kehitysnäkymät. Elektronisten aineistojen hallintaan liittyvät työprosessit ovat monimutkaisia ja Verde pyrkii auttamaan e-tuotteen hallinnassa mm. jakamalla henkilöille eri tehtäviä ja käyttämällä sisäänrakennettuja, muokattavissa olevia prosessikaavioita, joista näkee missä mennään. Verde ei kuitenkaan tarjoa automaattista helpotusta kaikkiin ongelmiin, vaan sen käyttöönotto vaatii, että prosessit ovat jo jotenkin selvillä.

Tänä vuonna Tampereella pidetyillä [Triangelipäivillä](#) Ex Libriksen **Marc Daubach** kertoi mitä SFX seuraavaan 4. versioon lupailaan. Hankala hallintaliittymä muuttuu käyttäjäystävällisemmäksi muun muassa opastetuilla toiminnoilla ja e-kirjoille annetaan enemmän huomiota. Verde-tukea parannetaan ja kuukausittaisista päivityksistä siirrytään tiheämpiin on demand-päivityksiin.

Web 2.0 innostuksen siivittämänä päivillä nähtiin pari Kirjasto 2.0 -esitystä. Suositukset, jakaminen ja käyttäjien itse tuottama tieto, kuten arvostelut ovat tärkeitä asiakkaille. Nykyisten näyttöluetteloiden ongelma tuotiin esiin: ne tarjoavat asiakkaille vain tiedon siitä, onko kirja hyllyssä vai ei. Osa asiakkaista etsiikin kirjoja Amazonista ja hyppäävät sieltä selaimen laajennoksella katsomaan kirjaston omaa luetteloa.

Ex Libriksella on tietenkin jo tarjottavana hiljattain valmistunut ja näyttöluettelot korvaava Kirjasto 2.0 -paketointi nimeltään [Primo](#). Asiakkaita miellyttävän käyttöliittymän lisäksi se nopeuttaa hakuja, sillä se haravoi ja indeksoi aineistoja. Jää nähtäväksi, tuleeko siitä joskus triangelin huippu.

Teksti ja kuva:
Teemu Nuutinen
tietotekniikkasuunnittelija
kirjastopalvelujen koordinointiyksikkö
teemu.nuutinen[AT]helsinki.fi
puh. Puh. (09) 191 50299